

Brief aan de raad

2022-0015544

Onderwerp: Raadsinformatiebrief programma duurzaamheid voortgang

15 februari 2022

Aan de leden van de raad,

In 2021 stelde uw gemeenteraad het programma duurzaamheid vast. In dit programma komen de ambities op het gebied van de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit samen. Er is ook een uitvoeringsprogramma voor de jaren 2021, 2022 en 2023 aan gekoppeld. Met deze brief informeren we u over de activiteiten in 2021 en daarmee over de voortgang van het programma.

Klimaatadaptatie

In 2050 moet het stedelijk gebied in Nederland klimaatbestendig ingericht zijn en ook op deze wijze beheerd worden. De invulling van deze ambitie ligt bij gemeenten. In Zwijndrecht hebben we de nadruk gelegd op het versterken van de leefbaarheid in de wijken vanwege de verwachte klimaatverandering. Wateroverlast, droogte en hitte krijgen voornamelijk aandacht. In 2021 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Klimaatadaptatie in IP-projecten. Dit onderwerp heeft veel aandacht vanaf de start van een project. Nieuw voor oud is niet meer voldoende. Er wordt gekeken naar mogelijkheden om meer groen in het ontwerp op te nemen. Ook wordt er gezocht naar efficiënte mogelijkheden om anders met regenwater om te gaan, door het te bergen en af te koppelen.
- Middels een separaat voorstel heeft uw raad besloten wateroverlast aan te pakken in een aantal buurten. Dit naar aanleiding van de wateroverlast in 2020. Er is een uitvoeringsprogramma opgesteld en vertaald in diverse projecten. De maatregelen betreffen o.a. afkoppelen, vergroten waterberging en optimalisatie van regenwaterafvoer. De eerste projecten zullen dit jaar nog uitgevoerd worden.
- Er is gestart met een actualisatie van de leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR). De LIOR legt een basisniveau vast voor de inrichting van de openbare ruimte en geeft functionele eisen en duurzame inrichtingsoplossingen. Input voor de LIOR is het maatregelenboek klimaatadaptief handelen in de buitenruimte. Dit maatregelenboek geeft concrete maatregelen die gevolgen van wateroverlast, hitte en droogte kunnen verkleinen. Ook met dit maatregelenboek is een start gemaakt.
- Om te zorgen dat klimaatadaptatie meteen meegenomen wordt in nieuwbouwprojecten, hebben we het convenant klimaatadaptief bouwen ondertekend. Dit helpt ons bij het opstellen van de normen en randvoorwaarden waar een nieuwbouwproject aan moet voldoen, om te zorgen dat het bijdraagt aan het creëren van een prettige leefomgeving. Ook werken we aan een beleidsregel om klimaatadaptatie te borgen in bouwprocedures.
- We werken samen met het Waterschap Hollandse Delta aan een gezamenlijke uitvoeringsagenda. Met de woningcorporaties is klimaatadaptatie geborgd in de nieuwe PALT-afspraken. Ook is er samen met de woningcorporaties een onderzoek gestart om klimaatadaptatie mee te nemen in de onderhoudsprojecten van de woningcorporaties en de gemeente gezamenlijk.

- Om te stimuleren dat Zwijndrecht groener wordt ingericht, hebben we in 2021 ons eigen Raadhuisplein vergroend en konden inwoners een gratis geveltuintje aanvragen. Dit helpt bij het afvoeren van regenwater en stimuleert biodiversiteit.

Energietransitie

Het doel is om in 2050 energieneutraal te zijn. Dit houdt in dat het energieverbruik zo laag mogelijk is en dat we alleen duurzame energie gebruiken. In 2021 zijn daarvoor de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Om onze Co2-uitstoot te verminderen is het belangrijk om te weten wat de uitgangssituatie is: hoeveel Co2 verbruiken we? Er is door Bureau 2030 onderzoek gedaan naar de Co2-uitstoot van de gemeentelijke organisatie. De conclusie is dat de gemeente Zwijndrecht goed op weg is, voornamelijk wat betreft de verduurzaming van gemeentelijke panden. Voor twaalf gemeentelijke panden is met routekaarten inzichtelijk gemaakt hoe deze verder verduurzaamd kunnen worden. Verder zijn voor de volgende thema's maatregelen opgesteld: energie en vastgoed, mobiliteit en HR, duurzaam inkopen, communicatie en bewustwording. In 2022 wordt een aanpak ontwikkeld om de maatregelen uit te voeren.
- We werken doorlopend samen met het Regionaal Energieloket en het Zakelijk Energieloket (voor bedrijven), waar inwoners en ondernemers informatie kunnen vinden over wetgeving, maatregelen en regelingen.
- De Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte zijn door de gemeenteraad vastgesteld. Nu wordt gewerkt aan de uitvoering daarvan, waaronder het opstellen van een wijkuitvoeringsplan voor de wijk Walburg. Onderdeel van dit wijkuitvoeringsplan is de stimuleringsregeling aardgasvrije woningen (SAH) van de woningcorporaties en het vinden van een geschikte locatie voor het realiseren van een duurzame warmtebron op basis van aquathermie. Het terrein van Oasen aan de Ringdijk lijkt geschikt en op korte termijn wordt er tussen de gemeente, HVC en Oasen een samenwerkingsovereenkomst getekend.
- We geven uitvoering aan de RREW (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen). De RREW is ook geldig voor huurders. Er is hen een aanbod gedaan voor gedragsadvies en kleine energiebesparende maatregelen. We hebben 1200 waardebonnen uitgegeven aan huurders. Daarnaast is een buurtactie Zuinig Wonen in Walburg georganiseerd voor de particuliere woningeigenaren. We hebben hen een totale woningscan aangeboden om te zien waar zij nog energie konden besparen. Hiermee worden inwoners bewustgemaakt van de mogelijkheden rondom energiebesparing.
- Ook bedrijven spelen een belangrijke rol in de energietransitie. In 2021 heeft OZHZ vanuit de branche-aanpak gewerkt aan de kantorenaanpak vanwege de labelverplichting die er per 1 januari 2023 aankomt. Op bedrijventerrein Bakestein was de aftrap van het regionale platform Duurzame Bedrijven waar koplopers zich kunnen presenteren. Daarnaast loopt een traject om van Bakestein een energieneutraal bedrijventerrein te maken, waarbij een groep gedreven koplopers wordt begeleid en gefaciliteerd. We hebben ondernemers via Energieke Regio gratis scans aangeboden om de optie zonnepanelen op dak te laten onderzoeken. Veel ondernemers zijn enthousiast en daarom zetten we dit voort.
- Om iedereen de mogelijkheid te bieden tot verduurzaming is de goed wonen lening geïntroduceerd bij de gemeenteraad. Als gemeente bieden we onze inwoners de mogelijkheid een aantrekkelijke lening af te sluiten om de woning te verduurzamen.
- We zetten in op de aanpak van energiearmoede. Samen met Diverz wordt gewerkt aan een aanpak. Er worden onder andere energiecoaches opgeleid om inwoners te helpen bij het verduurzamen van hun woning.

Circulariteit

Nederland wil in 2030 50% minder primaire grondstoffen gebruiken en in 2050 volledig circulair zijn. Begrippen als verminderen, hergebruiken, repareren, renoveren, herfabriceren, recyclen en herwinnen

moeten concreet worden ingevuld. Circulariteit staat, net als in veel andere gemeenten, nog in de kinderschoenen. Een belangrijke eerste stap op het gebied van circulariteit is het verminderen van afval. Het door u vastgestelde grondstoffenbeleidsplan, waarin het recycletarief wordt geïntroduceerd, moet hier een belangrijke bijdrage aan leveren.

Communicatie en educatie

De duurzaamheidsopgave is een gezamenlijke opgave. Ambities worden dan ook alleen behaald door samen te werken en bewustwording te creëren. Communicatie is daarom een belangrijk middel. In 2021 is een digitale nieuwsbrief 'Zwijndrecht gaat duurzaam' ontwikkeld. Deze nieuwsbrief wordt ongeveer één keer in de twee maanden verspreid. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan via de website www.zwijndrechtgaatduurzaam.nl die in 2021 is gelanceerd. Op deze website publiceren we relevante artikelen en verwijzen we naar subsidiemogelijkheden. Ook hebben we het natuur- en duurzaamheidseducatie aanbod op de website gepubliceerd. Komend jaar wordt dit verder uitgebreid. Ons streven is dat inwoners, ondernemers en partners deze communicatiemiddelen ook gaan gebruiken om hun goede voorbeelden met elkaar te delen.

Tot slot

Met deze brief hebben we u op hoofdlijnen meegenomen in de voortgang van het programma duurzaamheid. Met veel enthousiasme wordt dit jaar verder gewerkt aan de opgaven die zijn vastgelegd.

Hoogachtend,

De secretaris,

De burgemeester,